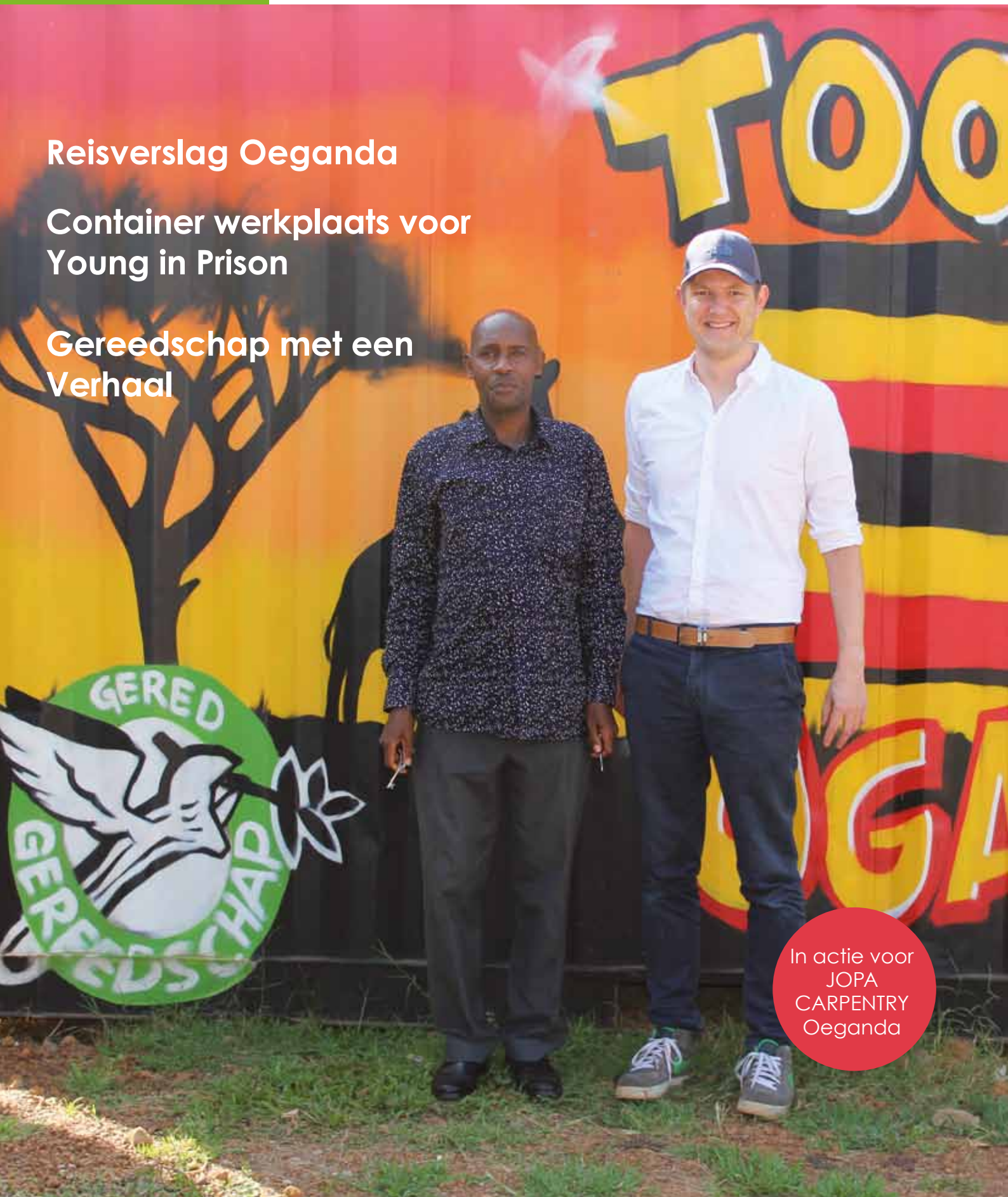


Reisverslag Oeganda

Container werkplaats voor  
Young in Prison

Gereedschap met een  
Verhaal



In actie voor  
JOPA  
CARPENTRY  
Oeganda



## VOORWOORD



Vorig jaar is Gered Gereedschap gestart met programma's waarbij naast het leveren van gereedschap, het vakmanschap in de breedte wordt ondersteund. We kunnen een nog groter verschil maken wanneer we naast het onderwijs ook het werken en ondernemen ondersteunen. Niet alleen met gereedschap maar ook met kennis en kunde. Deze aanpak is tot stand gekomen na goed onderzoek. Maar uiteindelijk gaat het er om hoe zo iets in de praktijk werkt.

Het was dan ook een grote eer dat ik namens Gered Gereedschap naar Oeganda mocht gaan om onze nieuwe aanpak voor te leggen aan onze lokale partners. Zij zijn de ervaringsdeskundigen en hebben daarmee veel waardevolle kennis. Het is een gedenkwaardige reis geworden waarin ik veel hartelijke mensen heb mogen ontmoeten. Mensen die hart hebben voor hun land. Maar nog meer voor de jeugd die door middel van vakmanschap een bestaan wil opbouwen.

Verderop in dit GG bericht leest u meer over mijn ervaringen. Maar ik kan alvast verklappen dat onze plannen positief zijn ontvangen, ook al waren er kritische maar opbouwende geluiden. Dat is goed, want het maakt onze aanpak alleen maar sterker.

René Rutte  
Algemeen Coördinator Gered Gereedschap



- 2 Voorwoord
- 2 Beroepsopleiding voor weeskinderen in Tanzania van start!
- 3 Van houtbewerking tot automechanica
- 3 Een paar foto's vertellen het hele verhaal
- 4 Reisverslag Oeganda
- 6 In actie voor Jopa Carpentry Oeganda
- 7 Uitgelicht: Gereedschap met een Verhaal
- 8 Container werkplaats voor Young in Prison
- 8 Nieuw: inzamelpunten Gered Gereedschap bij Enorm
- 8 Colofon



## BEROEPSOPLEIDING VOOR WEESKINDEREN IN TANZANIA VAN START!

Een grote zending gereedschappen is aangekomen bij onze partner in Tanzania, Tanzania Agricultural Modernization Association (TAMA). Met de gereedschappen wordt een project in het noorden van Tanzania gesteund waar jaarlijks 100 weeskinderen en kwetsbare jongeren een beroepsopleiding volgen. Paschal M. Nchunda van TAMA: "Ik ben blij om jullie te laten weten dat de gereedschappen in goede staat door ons ontvangen zijn. Namens de Raad van Bestuur van TAMA wil ik mijn oprechte dankbaarheid uitspreken voor deze waardevolle donatie. Half maart zijn we weer met de opleidingen gestart. Op dit moment werken we aan de introductie van nieuwe trainingsprogramma's voor de opleiding voor metselaar en elektricien."





## VAN HOUTBEWERKING TOT AUTOMECHANICA

Gered Gereedschap heeft weer een prachtige organisatie kunnen helpen. In februari ontving Aid the Needy van ons een grote hoeveelheid gereedschap en naaimachines. Aid the Needy is gevestigd in het dorpje Sondu, in Kenia, ver weg van grote steden. Hierdoor krijgen jongeren niet altijd de kans om zich te kunnen ontwikkelen. Een groep jongeren bracht hier verandering in en richtte in 2007 Aid the Needy op. Het doel van deze organisatie is om op lokaal niveau armoede te bestrijden en de economische kracht van de plattelandsgemeenschap te versterken.

### Verskillende workshops: van houtbewerking tot automechanica

Aid the Needy wil een duurzame gemeenschap ontwikkelen. Hiervoor is het belangrijk dat jongeren een opleiding kunnen volgen. De organisatie richt zich op plattelandsjongeren tussen de 18 en 35 jaar die vanwege armoede niet meer dan een basisscholing hebben

gekregen. Ook is er een speciaal programma voor jongeren met een beperking. Jongeren kunnen workshops doen op het gebied van kleermaken, houtbewerking, automechanica en elektriciteit.

### Meer praktijklessen dankzij het gedoneerde gereedschap

Gered Gereedschap heeft sets gereedschap gedoneerd voor houtbewerking, metaalbewerking, elektriciens en automechanica. Ook kunnen de jongeren van Aid the Needy aan de slag met de gedoneerde hand- en trapnaaimachines. Pamela Atieno Anyumba, directeur van Aid the Needy, kan Gered Gereedschap niet genoeg bedanken: "Asante sana!" In het Swahili: "Hartelijk dank!". Met het gereedschap dat gedoneerd is aan de organisatie kunnen nog meer jongeren praktijklessen volgen. "Het ontvangen gereedschap, schrijft Pamela ons, is van uitstekende kwa-



liteit. Dankzij de extra tools kunnen we nog harder groeien en vooruitgang boeken." Pamela hoopt op een langdurige samenwerking met Gered Gereedschap, zodat Aid the Needy nog meer Keniaanse jongeren kan helpen aan een betere toekomst.



### EEN PAAR FOTO'S VERTELLEN HET HELE VERHAAL

Eind april van dit jaar troffen we een paar mooie foto's in onze mailbox aan. Zij waren ons toegestuurd door Godfrey Babutirwaki, de programma coördinator van het Rwenzori Integrated Tourist Information Center (RITIC) in Kasese, Oeganda. RITIC zet zich sinds 2009 in voor de inwoners van het dorp Kiburara Rwembyo. Om de hoge werkloosheid in dit dorp te bestrijden en kwetsbare groepen als weesjongeren en vrouwen de mogelijkheid te bieden een eigen inkomen te genereren, heeft RITIC praktische lesprogramma's kleermaken en metaal- en houtbewerken opgezet. Bij die lesprogramma's komen de in de werkplaatsen in Waddinxveen, Best, Wolvega en Deventer opgeknapte en

herstelde gereedschappen en naaimachines heel goed van pas, schreef een enthousiaste Godfrey ons. En hoe goed blijkt wel uit zijn foto's!







De werkloosheid in Oeganda is hoog. Vele jongeren hebben geen opleiding gevolgd en leven in armoede. Tegelijkertijd kent het land een groot tekort aan vakmensen. Gered Gereedschap steunt daarom al vele jaren opleidingsprojecten in Oeganda met gereedschappen en machines waarmee jongeren een vak kunnen leren. Vorig jaar is Gered Gereedschap gestart met de ontwikkeling van programma's waarbij naast het leveren van gereedschap, het vakmanschap in de breedte wordt ondersteund. Om de uitrol van deze voor Gered Gereedschap nieuwe aanpak voor te bereiden, reisde René Rutte af naar Oeganda.

Voor René, die sinds 2014 als Algemeen Coördinator verantwoordelijk is voor de projecten en de strategie bij Gered Gereedschap, was het de eerste keer dat hij Oeganda bezocht. 'Wat direct opvalt is de prachtige natuur, het is een heel groen land'. Oeganda, gelegen op de evenaar in het oosten van Afrika telt zo'n 39 miljoen inwoners en is zes keer zo groot als Nederland.

Gered Gereedschap heeft in de afgelopen jaren een groot netwerk opgebouwd in Oeganda. Vanwege de goede contacten en samenwerking met lokale partners is ervoor gekozen om in Oeganda de pilot voor de nieuwe strategie uit te rollen.

### Focus op leren, werken en ondernemen

René: "Met de nieuwe programma's wil Gered Gereedschap vakmensen in Afrika nog beter ondersteunen op het gebied van leren, werken en ondernemen. Nieuw is bijvoorbeeld dat we in de toekomst jongeren via beurzen de kans willen bieden om een vakopleiding te volgen.' Ook wil Gered Gereedschap de kwaliteit van het vakonderwijs verder verhogen. Niet alleen door – zoals we dat al jaren doen - het leveren van gereedschappen en machines, maar ook door bijvoorbeeld leraren op te leiden en te zorgen voor

een uitstekend curriculum. 'Dit is de theorie, maar het is natuurlijk van groot belang dat er draagvlak komt voor deze projecten vanuit onze projectpartners en de gemeenschap, anders gaat het niet werken' licht René toe. 'Daarom gaan we nu op onderzoek uit. In eerste instantie is het inventariseren, wat de mogelijkheden zijn en wat er nodig is. Zo'n opstartfase kost enige investering, maar dat is wel nodig om het een kans van slagen te geven. De lokale partners zijn uiteindelijk degenen die bepalen of het project gaat werken of niet.'





## Projecten

René bezoekt verschillende projecten tijdens zijn reis in Oeganda. 'Het is goed te zien dat de scholen die Gered Gereedschap in het verleden heeft ondersteund met gereedschap, nu ook een volgende stap willen zetten om de kwaliteit van het onderwijs nog verder te verhogen'.



Eén van de containers die Gered Gereedschap vorig jaar heeft verscheept staat in Bulenga, nabij de hoofdstad Kampala. Deze container wordt binnenkort gebruikt voor een verhuurwerkplaats in Kyanja, een buitenwijk van Kampala die erg in opkomst is. Doordat er in dit gebied veel nieuwbouw komt, is er in de komende jaren veel werk voor vakmannen. René: 'Ook dit past in onze nieuwe aanpak. We zien dat kwalitatief gereedschap voor een gemiddelde Afrikaanse vakman onbetaalbaar is. Met het opzetten van dit soort verhuurwerkplaatsen verlagen we de drempel tot die goede gereedschappen en machines. Waar mogelijk via toegang tot microfinanciering. Hiermee kunnen vakmensen een stap vooruit maken in hun ontwikkeling.'



In Jinja, in het oosten van het land, bezoekt René projectpartner PEFO. Deze organisatie werkt al geruime tijd samen met Gered Gereedschap. De directeur van PEFO, Justin Ojambo, leidde René rond en bood hem onderdak in zijn gastenverblijf. 'Justin heeft zelf ook veel ideeën over hoe de toekomst eruit zou moeten zien, we hebben een aantal stukken grond bekeken aan de rand van de stad die in aanmerking zouden kunnen komen voor een werkplaats. Aan grond is hier geen gebrek. Justin is na het bezoek direct aan de slag gegaan en heeft de plannen al uitgewerkt! Ook ontstond het idee om op de lokale markt een showroom in te richten waar metaal- en houtbewerkers hun producten kunnen laten zien om meer opdrachtgevers aan te trekken.'

## Ondernemers Kenneth en John



### Kenneth

Tijdens zijn bezoek aan één van de opleidingen houtbewerking, werd René voorgesteld aan 2 jongens die de opleiding onlangs met succes hadden afgerond. 'Kenneth heeft een half jaar geleden de opleiding houtbewerking afgerond bij PEFO en is voor zichzelf begonnen. Hij heeft een eigen werkplek waar hij ook woont. De tafels die hij heeft gemaakt staan uitgesteld voor zijn werkplaats – 'mensen willen zien wat ze kopen'. Het gaat goed met Kenneth en zijn business, dankzij de gereedschapset die hij in bruikleen heeft gekregen kan hij zijn werk uitvoeren. Het enige wat ontbreekt is een aansluiting voor de elektriciteit. Elektriciteit is erg duur. 'Het zou ideaal zijn als ik af en toe gebruik kan maken van een elektrische machine'.

### John

Toch is een opleiding alleen helaas niet meteen een garantie op succes, neem John, ook afgestudeerd aan de opleiding houtbewerking en nu twee maanden voor zichzelf bezig. Hij huurt een werkplek, maar door deze kosten heeft hij te weinig geld om hout te kopen om voorbeeldproducten te maken. John heeft hierdoor moeite met het vinden van opdrachtgevers. Een micro krediet zou John enorm vooruit helpen.



# IN ACTIE VOOR JOPA CARPENTRY IN OEGANDA

vervolg pagina 5

## In gesprek

Bij PEFO heeft René de nieuwe aanpak van Gered Gereedschap ook mogen toelichten tijdens een overleg met 22 directeuren van aangesloten scholen in de omgeving.

‘Onze ideeën werden goed ontvangen. Het visualiseren van de plannen maakt een groot verschil. Veel mensen hebben geen idee hoe de inrichting van bijvoorbeeld een klaslokaal er uit zou moeten zien en wat daar voor nodig is. Door leraren op te leiden in een ‘voorbeeld school’ waar standaard werkplaatsen zijn ingericht, maak je dit direct inzichtelijk. Er is inmiddels een werkgroep van zes man samengesteld die vanaf nu verder gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om het vakmanschap in de regio verder te ontwikkelen.’



## Aanpak

Afsluitend vertelt René dat deze reis goede feedback en inzichten heeft opgeleverd. ‘Vanaf het kantoor in Nederland kun je het wel verzinnen, maar om het concreet te maken moet je toch echt ter plekke aanwezig zijn.’ ‘De gesprekken met lokale partners waren zeer waardevol, daar leer je veel van’, vertelt René. ‘Deze gesprekken laten zien hoe belangrijk ontmoeting en uitwisseling is.’

De behoefte aan extra bouwstenen en meer kennis om kwaliteit van opleidingen te waarborgen is tijdens de reis duidelijk naar voren gekomen. René gaat de komende periode samen met de lokale partners de nieuwe inzichten uitwerken, ‘Het doel is om uiteindelijk in heel Afrika dit concept uit te rollen’.



## IN ACTIE VOOR JOPA CARPENTRY

In het plaatsje Buwenge, in het oosten van Oeganda, ligt het opleidingscentrum Jopa Carpentry workshop and technical services dat is opgericht door Johnnie en Paul. Zo’n 23 jaar geleden besloten zij te stoppen met school en te gaan werken. Ze probeerden op alle mogelijke manieren aan geld te komen om te overleven, maar er was nauwelijks werk te vinden. Het bleek een harde leerschool met veel tegenslagen. Gelukkig kwamen zij uiteindelijk terecht in een gemeenschap waar zij de mogelijkheid hebben kregen om te leren timmeren, monteren en glassnijden.

‘Deze vaardigheden hebben voor ons echt het verschil gemaakt, hierdoor is ons leven sterk verbeterd’.

Deze ervaring heeft Johnnie en Paul geïnspireerd om ook andere jongeren die in dezelfde positie verkeerden een kans te geven door hun vaardigheden te delen. Zo is Jopa Carpentry ontstaan. Johnnie en Paul hebben Jopa in 1994 opgericht als gemeenschapsorganisatie met als missie om weeskinderen, schoolverlaters, kinderen met HIV /Aids en jonge moeders in de leeftijd van 13 tot 35 jaar te voorzien van beroepsvaardigheden om hen productief en zelfredzaam te maken.

Inmiddels biedt JOPA naast beroepsvaardigheidstrainingen, ook een kinderopvang, gewasbouw, kennis over HIV / aids, ouderenzorg en zelfs een varkensopvang.

## HELPT U MEE?

Jopa Carpentry heeft in totaal al meer dan 155 leerlingen geholpen aan een opleiding of baan, maar er zijn nog veel jongeren die het minder goed hebben en hulp nodig hebben die Jopa hen graag wil bieden. U kunt met uw bijdrage ervoor zorgen dat deze jongeren goed gereedschap ontvangen om een beroepsopleiding te kunnen volgen. Voor het transport van het gereedschap is € 3.663 nodig.

Steun ons met een gift, iedere bijdrage is welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL 34 TRIO 0212112430 t.n.v. Stichting Gered Gereedschap in Amsterdam. U kunt dit ook via IDEAL doen op onze website [www.geredgereedschap.nl/ideal-donatie](http://www.geredgereedschap.nl/ideal-donatie).

Namens Jopa Carpentry en de jongeren bedankt voor uw steun!

## Cijfers Oeganda

Hoofdstad: Kampala  
Officiële landstaal: Swahili, Engels, Luganda  
Regeringsvorm: Republiek  
Religie: Christendom (84%), Islam (12%), Inheemse religies (4%)  
Oppervlakte: 241.550 km (15% water)  
Inwoners: 39 miljoen (2016)





## GEREEDSCHAP MET EEN VERHAAL



Eva van der Voorde

Bij de werkplaatsen van Gered Gereedschap wordt het meeste gereedschap aangeleverd door particulieren. Omwonenden van een werkplaats die besluiten toch afstand te doen van de oude naaimachine uit de familie. Of die bij het opruimen van de schuur oud gereedschap aantreffen dat na een opknopbeurt nog prima bruikbaar is. Vaak zitten aan een stuk gereedschap dierbare herinneringen vast. Wij tekenden voor u een paar mooie verhalen op van mensen die - soms met pijn in het hart - hun gereedschap hebben afgeleverd bij een van onze werkplaatsen of inzamelpunten. Het eerste Gereedschap met een Verhaal is van Eva van der Voorde uit Ursem.

Mijn dierbare zus is in 2007 overleden. Ik mis haar nog elke dag. Zij was van de ambachten, milieubewust als zij was deed ze alles zonder stekertje. Zij maalde haar koffie met een handmolen, klopte slagroom met de hand, haar huis was er een van de oude ambachten. Zij was energie-

besparing, zij was de Kringloop. Zij was het. Zij had bij het Leger des Heils een prachtige handnaaimachine gevonden. Zij deed er alles mee. Toen zij overleed wilde niemand hem hebben en erfde ik deze. Mijn schoonmoeder bekeek met een professionele blik de naaimachine en was onder de indruk. Zij kreeg hem aan de praat en heeft mij voor gedaan hoe hem te gebruiken.

Ik heb het loodzware ding door drie verhuizingen heen op drie verschillende zolders geparkeerd. De klosjes garen die bij de machine kwamen ademden haar kleuren paars, rood, blauw en groen uit. Hoewel zelf ook milieubewust gebruikte ik de handnaaimachine niet en dat zat me ergens toch wel dwars.

Toen zag ik een advertentie van Gered Gereedschap. Na lang twijfelen heb ik de machine naar de Wereldwinkel in Heerhugowaard gebracht en heb hem daar met overtuiging maar ook met tegenzin achter gelaten. "Komt die goed terecht?", "Ja hoor," werd mij verzekerd. Jarenlang heb ik de tweets van Gered Gereedschap nagespeurd of ik hem terugzag. Ik twijfelde niet aan de intenties van de Wereldwinkel maar o, wat heb ik een spijt dat ik er geen brief bij heb gestopt met een ode aan mijn zus en goede wensen voor de toekomst van de ontvanger. Want het was o zo in haar herinnering weggegeven.

Nu krijg ik de kans om deze toelichting te geven. En wat ben ik daar blij mee. Mijn zus, Marlies, zegent de ontvanger van deze handnaaimachine en wenst hem of haar alle succes. Ik ben gerust met de idee dat er ergens iemand op deze aarde mijn zus haar naaimachine heeft gekregen en er een klein bedrijfje mee kon starten om te voorzien in de eerste levensbehoefte van haar of hem en misschien wel het gezin, de familie of de gemeenschap waar haar naaimachine is terecht gekomen. Ik geloof met hart en ziel in het doel van Gered Gereedschap zoals mijn zus er in geloofd zou hebben. En wat ben ik blij dat haar naaimachine een goede bestemming heeft gekregen in plaats van mijn zolder.





## CONTAINER WERKPLAATS VOOR YOUNG IN PRISON

### NIEUW: INZAMELPUNTEN GERED GEREEDSCHAP BIJ ENORM

Sinds kort kunnen particulieren hun gebruikte gereedschap ook bij Enorm inleveren. Enorm is een keten van 35 ijerspecialzaken, verspreid over heel Nederland. Willie Dekens, directeur van Enorm is blij met de samenwerking: 'Veel van onze klanten willen het nieuwste-van-het-nieuwste hebben. Een mooie gelegenheid om voortaan hun gebruikte hamers, schroevendraaiers en tangen bij ons af te geven zodat ze weer een nieuw leven krijgen. Het is mooi om op deze manier invulling te kunnen geven aan maatschappelijk verantwoord zakendoen.' Dekens vindt het een prachtig initiatief dat Gered Gereedschap in de afgelopen jaren al duizenden vakmensen in Afrika op een voordelige manier aan goede gereedschappen heeft geholpen. "Naast de gereedschappen krijgen deze vakmensen ook vakonderwijs van ervaren docenten en kunnen hun eigen bedrijfjes beginnen. Vakmanschap, inventiviteit en goed gereedschap zijn de basis, zoals dat bij onze ondernemers ook is," aldus Willie Dekens.

Ook gereedschap over? Een overzicht van alle inzamelpunten van Gered Gereedschap vind je op [www.geredgereedschap.nl/inzamelpunten](http://www.geredgereedschap.nl/inzamelpunten).

### COLOFON

Stichting Dienstencentrum Gered Gereedschap.

Adres: M. van Bouwdijk Bastiaansestraat 58  
1054 SP Amsterdam. T: 06-14230518.

E-mail: [info@geredgereedschap.nl](mailto:info@geredgereedschap.nl)

Website: [www.geredgereedschap.nl](http://www.geredgereedschap.nl)

Redactie: Rene Rutte, Paul Visser, Jade Tjong, Antoinet Gijsbertse, Peter Schmidt, Evelien van der Voorde en Catelijne van der Meer.

Vormgeving & DTP: [www.lijnc.nl](http://www.lijnc.nl)

Fotografie: Rene Rutte, beeldarchief Gered Gereedschap en projectpartners

Rekeningnummer: **NL 34 TRIO 0212112430**

Stichting Dienstencentrum Gered Gereedschap is aangemerkt als algemeen nut beogende instelling.

Vorig jaar is Gered Gereedschap gestart met nieuwe programma's waarbij naast het leveren van gereedschap, het vakmanschap in de breedte wordt ondersteund. Wij geloven een nog groter verschil te kunnen maken wanneer we naast het onderwijs, vakmensen in ontwikkelingslanden ook met werken en ondernemen kunnen ondersteunen. Bijvoorbeeld door partners die niet beschikken over een bestaande werkruimte te helpen aan behuizing. Gered Gereedschap heeft hiervoor een modulair concept ontwikkeld op basis van standaard zeecontainers. Afhankelijk van doel en inzet kunnen deze locaties ingericht worden in verschillende configuraties op basis van 10, 20 en 40 ft zeecontainers. Ze kunnen ingezet worden als bijvoorbeeld een leerwerkplaats voor een school, een verhuur locatie voor gereedschappen of werkplaats voor (groepen) vakmensen. Binnenkort vertrekt de eerste werkplaats-

container nieuwe stijl naar Malawi ter ondersteuning van het project YIP Made van Young In Prison. In eerdere GG berichten hebben we u geïnformeerd over dit project dat zich sterk maakt voor een betere toekomst voor jonggedetineerden. Jongeren worden, wanneer ze uit de gevangenis komen in de YIP Made Academy, die pal naast de gevangenis ligt, opgeleid tot staalbewerker. Naast de al bestaande werkplaats wordt de containerwerkplaats geplaatst. Deze bestaat uit 2 20ft containers die aan de lange zijde geopend kunnen worden. De ruimte tussen de containers wordt overkapt waardoor er een mooie werkruimte ontstaat. Naast de containers levert Gered Gereedschap ook de inrichting zoals werkbanken en kasten. In de werkplaats worden jongeren opgeleid tot metaalbewerker, ze krijgen onderricht in sociale vaardigheden en docenten van YIP begeleiden hen met het starten van een eigen bedrijf.



### ONZE PARTNERS

Gered Gereedschap ontvangt steun van onderstaande bedrijven en organisaties:

